

TIBBIY TA'LIMDA KASBIY KOMPETENSIYALARNI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI

Muxammadova Gulbaxor Qobiljon qizi

Farg'ona jamoat salomatligi tibbiyot instituti

Bugungi kunda oliy ta'lim tizimi har tomonlama takomillashib bormoqda va hozirgi zamon talablari asosida unga tashkil etilishi va yuqori samara berishi kabi masalalarni qo'yimoqda. Oliy o'quv yurtlarida olib borilayotgan o'quv jarayonining ta'lim sifati va samaraligi ushbu oliy ta'lim muassasasida tayyorlangan bo'lajak mutaxassislarga ko'ra belgilanadi va shu asosda mutaxassislarni tayyorlashga zamonaviy talablar asosida yondashish maqsadga muvofiqdir.

Kompetensiya - bu hozirgi kundagi zamonaviy adabiyotlarda keng qo'llaniladigan termin bo'lib, ta'lim, xodimlarni tanlash, mehnat natijasini baholash, ta'limning muvaffaqiyatligi, talabalarning kasbga yo'naltirilganligi va shu kabi dolzarb masalalarni qamrab oladi.

«Kompetentlik» termini esa ta'lim faqatgina yakka, texnik yoki tajribaviy bilim va qobiliyatlarni egallash masalalari bilan bog'liq bo'libgina qolmay, balki individ shaxsni keyinchalik rivojlantirishga baza bo'lib, xizmat qila oladigan qobiliyat va ko'nikmalar majmuasini ifoda etadi. Shu bilan birga ushbu g'oyaning talqini Yevropa davlatlarining deyarli barchasida turlicha o'z talqin qilingan. Masol uchun qaraydigan bo'lsak, 80-yillardan boshlab Germaniyada, «kasbiy faoliyatda kompetentlik» iborasi kasbiy tayyorgarlikning boshlang'ich darajasi mobaynida talabalarning erishishlari shart bo'lgan maqsadlar ifodalangan. Ushbu o'qitish kursi o'zaro bog'liqlik, texnik kompleks va umumiy bilimlardan iborat bo'lib, bu oliy ta'lim bitiruvchining kelajakdagi ish joylarida ishni davom ettirish imkonini berar edi. Bu umumiy malaka o'zgarishsiz qolishi mumkin emas, u rivojlanib borishi kerak, chunki individ va jamiyat manfaatlaridan kelib chiqqan holda mehnat bozorining talablari va sharoitlari ham o'zgarib turadi.

Oliy ta'limning holati, mutaxassislarning kasbiy tayyorgarligining mazmuni va tuzilishi asosan jamiyatning iqtisodiy, ijtimoiy va madaniy ehtiyojlari bilan belgilanadi.

Mamlakatimiz ta'limini modernizatsiya qilish dasturini va "ta'lim" milliy loyihasini amalga oshirish oliy ta'lim natijalarini baholashni bilim, ko'nikma va malakalar soniga qarab kelajakdagi mutaxassisning kasbiy kompetentsiyasi darajasini baholashga yo'naltirishga olib keladi.

Shifokorning kasbiy kompetentsiyasi deganda bilim, kasbiy va hayotiy tajriba, qadriyatlar va moyilliklardan foydalangan holda kasbiy pedagogik faoliyatning real vaziyatlarida yuzaga keladigan kasbiy muammolarni va odatdagi kasbiy muammolarni hal qilish qobiliyatini belgilaydigan integral tavsif tushuniladi.